

INTERESE DE FAMILIE

Definind familia ca „nucleu social elementar”, etica socialistă scoate în evidență aspectul filogenetic al organismului de bază al societății. Interesul, stimulul fundamental al activității omenești, fiind o expresie a relațiilor de producție, are un caracter obiectiv, concret-istoric.

Resorturile intime ale intereselor de familie nu au nimic misterios în ele. Sint demonstrabile, puțin de cuprinse în formule și ecuații matematice. Pentru argumentarea tezei, am ales, nu întâmplător, o familie de agricultori din Moșna.

Capul familiei — Ilie Duca — 51 ani, om robust, membru de partid din 1945, înscris în cooperativa agricolă din localitatea din Moșna.

— Victoria Duca — soția, 44 ani, cooperatoare.

— Maria — fiică, 25 ani, căsătorită Rafailă, are doi copii. Soțul ei...

— Iacob Rafailă, 30 ani, electrician la Fabrica de suruburi din Mediaș.

— Victoria, fiică, 23 ani, lucrează în cooperativa agricolă.

— Elisabeta, fiică, 21 ani, lucrează în cooperativa agricolă.

— Ana, fiică, 14 ani, elevă în clasa VII-a la Școala generală din Moșna. Casa cooperativă...

— Încăpătoare și îmbelșugată. La o unică întrebare („Care este interesul de familie?”) zeci de răspunsuri, sute de interpretări posibile.

„Am fost slugă înainte de 23 August '44”, ne spune gazda. N-aveam nimic al meu, afară de ce era pe mine. Mi-am murit părinții când eram de-o șchioapă. Singur mi-am făcut casa. Cu minile astăzi bătătoare, aspre, mi-am crescut copiii. Interesul meu? Să-mi văd casa plină, copiii sănătoși. Să n-aud de război.”

Facem un calcul. În anul 1968 cei 1100 cooperatori din Moșna au efectuat 170 833 zile-muncă, ceea ce înseamnă 115 zile-muncă pentru fiecare din ei. Familia Duca Ilie, cu patru membri ați de muncă, a efectuat 700 zile-muncă, ceea ce înseamnă 175 zile-muncă pentru fiecare membru de familie și 4 la mie din totalul zilelor-muncă efectuate de

cooperatorii din Moșna. În același an, valoarea producției globale a unității a fost de cca 7 780 000 lei. Familia Duca Ilie a contribuit la realizarea producției globale cu cca 32 000 lei (valoarea producției globale ce revine la o zi-muncă fiind de 45,5 lei), ceea ce înseamnă aproximativ 4 la mie. Ambii indicatori demonstrează că familia Duca Ilie se situează printre cele mai harnice familii din cooperativa agricolă. Realizările familiei nu sunt cu mult peste media pe cooperativă, întrucât este cunoscută largă participare la lucru a oamenilor din Moșna. Dacă interesul general al cooperativei a fost, prin reducere, realizarea producției globale amintite, interesul familiei Duca Ilie se circumscrie armonios în primul, aportul său la realizarea generală fiind peste media pe unitate.

Relevind mai întâi modul cum se realizează fuziunea intereselor particulare ale familiei în interesul general al cooperativei agricole, nu este lipsit de importanță să specificăm influența activă a scopului general al unității asupra intereselor particulare ale familiei analizate. Și această influență activă este concretizată în veniturile obținute de familie, ca urmare a distribuției socialiste a produsului realizat. Numai pentru zilele-muncă efectuate în 1968 familia Duca Ilie a primit, din produsul colectiv realizat, 21 700 lei. Adăugând la această sumă valoarea producției agricole realizate de pe lotul în folosință personală (cca 10 000 lei) și veniturile obținute din gospodăria personală (cca 5000 lei), ajungem la concluzia că influența activă a intereselor colective asupra intereselor particulare ale familiei a fost destul de substanțială: 36 700 lei.

„Interesul meu e să-mi cresc bine copiii și nepoții, ne relatează în continuare gazda noastră. Am eu ce, am tot ce nu puteam nici visa altă dată. Mi-am cumpărat mobilă bună, de 5 000 lei. Știu, sint convins profund că dacă avem toți, am și eu. De aceea gândesc despre cooperativă noastră, despre brigada în care

lucrez la fel cum gândesc și despre mine, despre familia mea.”

„Vreau să lucrez în cimp, ne spune tinăra Elisabeta. Interesul meu e să lucrez cât mai mult, cât mai bine. Nu-i asta oare și interesul celorlalți oameni? Cîștigînd eu, cîștigă și ceilalți.”

În șirul gândurilor primează cînd „eu” cînd „ceilalți”. Și tocmai această alternanță demonstrează înțelegerea intereselor colective cu cele personale, imposibilitatea separării lor. În context socialist, alternanța aceasta mai semnifică ceva: imposibilitatea opunerii ireconciliabile a intereselor.

„Eu vreau să mă fac doctoriță sau profesoară, ni se confesează Anișoara, elevă sirguințioasă, deținătoare a unui premiu III în anul școlar 1967—1968. Interesul meu, imediat, e să învăț cit mai bine. Interesul meu ulterior — e să devin doctoriță sau profesoară. Bineînțeles, interesul suprem este să mă formeze ca un demn cetățean al patriei mele.”

„Am doi copii, ne spune tinăra muncitoare Iacob Rafailă. Iluță, de 2 ani, și Monica, de un an și o lună. Pe băiat vreau să-l fac inginer. De ce? Văd că societatea noastră cere tot mai multă pregătire tehnică. Pe fată vreau să-o fac profesoară. Cîd despre mine, vreau să-mi ridic calificarea profesională. Vreau să devin maistru și cred că-mi voi vedea visul cu ochii. Acum e mai greu, că-mi sint copiii mici. Dar peste cîțiva ani va fi altfel. Cum să vă spun, astăzi interesele mele.”

„Sintem, de fapt, două familii, reia șirul gândurilor Ilie Duca. Locuim în două case, dar în aceeași curte. N-avut copii, Maria și Iacob, să se despartă de noi, bătrînii. Casele, ambele, noi le-am făcut. Pe rînd. Cu greutăți. Dar le-am făcut. Și, de va fi nevoie, vom mai face una. Mai frumoasă decît sint astăzi. Nu trebuie să ne facem satul din ce în ce mai frumos?”

Interese de familie... Oamenii construindu-și o viață nouă. Aspirații, vise solid ancorate în realitate. Visele acestor oameni au contururi precise.

GH. GRADINARU

Cu ocazia „Zilelor medicale ale Sibiului”, vineri seara, în sala Teatrului de stat din Sibiu, în prezența unui numeros public, a avut loc un reușit concert simfonic cu concursul mediilor. În fotografie: dr. Octavian Zaharia, solo vioară.

Portret contemporan

(Urmare din pag. I)

către seară. Dar nici acolo nu-l părăsește poetul care dospește în el, îl îmboldește la observație, la comunicare cu harnicii tovarășii de muncă.

În tîrziu toamnei însă, bucuria recoltelor bogate adună în hora satului tineri și vîrstnici, în veselia generală a împlinirilor, nou prilej de inspirație pentru poetul nostru care de data aceasta dă glas simțimintelor sale, strînindu-și lăuta:

„Început-a cetera
O-nvîrtită a cînta
Cite trece se întîlnește
Mindru-i jocul românesc.”

(„La joc”) Strigăturile pe care Ilieci le aruncă în iureșul jocului înelîng ritmul, încălzesc sufletele, adaugă o infuzie tonică de veselie:

„Mindru-i jocul pe la noi
Cînd joacă tot doi cu doi.
Mindru-i jocul dacă-l ști
Cînd jucăm tot tri cu tri.”

(„Strigături”) Și cînd încep nunițele de sat, cu tot cortegiul lor de obiceiuri poetul — observă și fixează cronologic întreaga desfășurare, reținînd cu căldură și emoție momentele tradiționale care fac farmecul evenimentului:

„Flutură steagul pe sus
Și e frumos de nespus
Cu chindeașă acățate
Cum se pune pe la sate.

...

NOI PREMIERE CINEMATOGRAFICE ROMÂNEȘTI

Vîrstele omului

Ultima premieră cinematografică a casei de filme „București” se intitulă „Vîrstele omului”, o producție în culori, în regia lui Alecu Croitoru. Dat fiind că la acest film au colaborat — după cum reiese și din generic — numeroși sibiieni, am solicitat principalului realizator răspunsurile la întrebările de mai jos:

— Pentru început, cîteva considerațiuni în legătură cu titlul dumneavoastră realizat.

— Cînd va apare acest interviu, cred că, majoritatea criticilor cinematografici

și vor fi spus cuvîntul. Filmul realizat de mine ar putea fi încadrat în genul poemului cinematografic și deci de la bun început se adresează aceluiași spectator care are o preferință pentru acest gen. Este o poezie, dacă vîrste, despre viața tuturor oamenilor de pe pămînt, care se nasc, cresc, cunosc în viață dragostea și durerea, frumusețea și uratul, timpul cînd ducîndu-și implacabil spre același sfîrșit, căruia nu i se poate sustrage niciunul dintre noi. Nu este un lucru pe care-l descopăr eu. Ceea ce am dorit să subliniez în acest film constituie ferma convingere că — așa cum spunea Lucian Blaga — dacă sfîrșitul tuturor vieților e moartea nu înseamnă că moartea e scopul

Conferința Uniunii județene a cooperativelor de consum

Ieri a avut loc la Rășinari, în sala cîminului cultural, conferința Uniunii județene Sibiu a cooperativelor de consum.

La lucrările Conferinței au luat parte membri ai Biroului Comitetului județean de partid, delegații celor 50 de cooperative de consum și de credit, membri cooperatori, lucrători din cooperativa de consum, invitați.

Conferința, la care au participat peste 250 de persoane, a avut următoarea ordine de zi:

1. — Darea de seamă a Comitetului provizoriu asupra activității Uniunii județene pe anul 1968 și trimestrul I 1969.

2. — Repartizarea beneficiului realizat pe anul 1968 și prezentarea planului de venituri și cheltuieli pe 1969.

3. — Darea de seamă a Comisiei de cenzori.

4. — Discuții.

5. — Adoptarea hotărîrii privind măsurile pentru asigurarea realizării sarcinilor de plan pe anul 1969.

6. — Alegerea Consiliului Uniunii județene a cooperativelor de consum, precum și a Comisiei de cenzori.

Își vor fi spus cuvîntul. Filmul realizat de mine ar putea fi încadrat în genul poemului cinematografic și deci de la bun început se adresează aceluiași spectator care are o preferință pentru acest gen. Este o poezie, dacă vîrste, despre viața tuturor oamenilor de pe pămînt, care se nasc, cresc, cunosc în viață dragostea și durerea, frumusețea și uratul, timpul cînd ducîndu-și implacabil spre același sfîrșit, căruia nu i se poate sustrage niciunul dintre noi. Nu este un lucru pe care-l descopăr eu. Ceea ce am dorit să subliniez în acest film constituie ferma convingere că — așa cum spunea Lucian Blaga — dacă sfîrșitul tuturor vieților e moartea nu înseamnă că moartea e scopul

...

CONFERINȚE

În cadrul activităților Casei de cultură a municipiului Sibiu, str. C. rai Magheru nr. 18, va avea loc, la 11.00, conferința: Unele probleme actuale ale ateismului științific. Prezintă lector universitar Aurelian Tașcă de la Institutul de filozofie din București.

STADION

HANDBAL — Sibiu: C.S.U. Pedagogic Oradea — Victoria Călan și Voința Miercurea Ciuc — Topiturul Femeșu Jocuri în turneul zonal final pentru calificarea în divizia B masculin, teren Luceafărul, începînd cu ora 8.30. Școala sportivă Craiova (divizia A masculin) — ora 10.30. Școala sportivă Sibiu (divizia A masculin) — ora 11.30 și A.S.A. Sibiu — Automecanica Mediaș (campionat județean masculin) — ora 12.30 — ambele teren Luceafărul; Mediaș — Record Mediaș — Steaua roșie Sibiu (9) — ora 10, teren Record și Agnita; Tricotajul Agnita — Firul roșu Târnăveni (9) — ora 11 — ambele campionat județean.

MOTO-CROS — Sibiu: concursul republican, începînd cu ora 9.30, pe traseele de pe Dealul Gusteriței.

FOTBAL — Mediaș: Vitrometan Mediaș — Avântul Reghin (divizia C), ora 10, stadion Gaz metan; Sibiu: Progresul Sibiu — Metalul Alud (divizia C), ora 10, stadion Metalul; C.F.R. Sibiu — Carboșin C. Mică, ora 10, teren C.F.R. și Metalul I.O.S. Record Mediaș, ora 10, teren Voința (ambele campionat județean).

VOLEI — Sibiu: 7 Noiembrie Sibiu — Gaz metan Mediaș (m), Progresul Sibiu — Victoria Agnita (m), Voința Sibiu — Tricotajul Agnita (f) și 7 Noiembrie Sibiu — Sîntăreasa Mediaș (f) — campionat județean seniori — începînd cu ora 9.30, pe terenurile I și II ale Școlii sportive.

Sus chelia!

Pînă atunci, ideea dormise într-un colț leneș al creierului. Sau poate nici nu se născuse. A fost desigur ca un copil să dea semnalul de alarmă și s-a trezit sobia pentru podobele capilare.

De astăzi a început în ora de gimnastică. Un puști venit de alturea s-a uitat pe fereastră și a strigat „mustăcioșule”. S-a dispărut. Profesorul, însă, l-a auzit și a început să-l caute în creier ca un cui în creier. Cine este mustăcioșul? — a întrebat el, contrariat că nu-l observase pînă atunci. Și l-a auzit. Un băiat de 18 ani, cu o iluzie de mustață: Să-ti dai mustața jos — a decis el. Apoi, cu clasa, în cor, a început să repete: „Jos mustața! Jos mustața!”

Flăcăul care-și mîngia cele cîteva tulpini l-a auzit o gumă reușită și a

Instantanee

simbit. Dar lucrurile au luat o altă înfățișare. Dacă nu-ți razi mustața — a decis magistru — să nu-mi mai calci în clasă în următoarea oră a trebuit să-l dea afară. Și s-a repetat scena de 5 ori. Elevul nu înțelegea pentru ce trebuie să-și radă cele cîteva fire de mustață. A fost amenințat cu eliminarea, pentru absențele amintite. S-a convocat un sumar consiliu pedagogic fulger. Mai erau cîteva „reacționari” cărora le crescuse mustața. S-a căzut de acord că există un adevărat pericol de amenințare a școlii, prin creșterea mustățiilor. S-a trimis după părinți. Se discuta doar o chestiune esențială din viața școlii. Și s-a decis: Nu o umbră de mustață în școală. S-au auzit și „argumente”. De fapt n-are a face dacă nu este condamnată mustața în nici un tratat. Nici Pestalozzi și nici alții n-au intuit marea pericol pe care îl prezintă aceasta. Natura însăși a fost pusă la stîlpul infamiei, decretîndu-se stare de alarmă în lumea școlilor.

Actualmente în Sibiu se pregătește un teribil cod în care linia model va fi... chelia. Se află în curs de apariție la Liceul economic.

Prof. MARIN NIȚĂ

Faza județeană a concursului al IX-lea

Ieri după-amiază, începînd cu ora 16, pe scena Casei de cultură din Agnita s-au desfășurat confruntările artistice din ultimul centru al fazei județene a celui de al IX-lea concurs al formațiilor artistice de amatori. Între concurenți, corul și ansamblul folcloric al Casei de cultură Agnita, ansamblurile folclorice ale Casei de cultură a sindicatelor din Cisnădie și cîminului cultural din Retiș, orchestra de muzică ușoară a Fabricii de tricotate Agnita, orchestra de muzică populară a Fabricii de piele și încălțăminte Agnita, numeroase echipe de dansuri și grupuri vocale, un mare număr de concurenți individuali.

În excursie

Pentru petrecerea plăcută și utilă a timpului liber, pentru cunoașterea de către tineret a frumuseților patriei, Comitetul municipal Mediaș al U.T.C., organizează astăzi o excursie la Poiana Narciselor, județul Brașov. La această excursie iau parte peste 200 de tineri și tînere din unitățile economice mediașene. Nu vor lipsi, bineînțeles, cîntecele, glumele și voia bună.

Z. ARPAD, cîresp.

Direcția de pază civilă

contractuală a județului Sibiu, Detașamentul nr. 1, angajează de urgență paznici cu respectarea condițiilor legale. Pentru cei cu domiciliul în alte localități se asigură plata abonamentului.

Tovarășii interesați se vor adresa Direcției de pază civilă din Sibiu, Piața Unirii nr. 9, telefon 1 48 44 sau 1 26 58.

UZINA „INDEPENDENȚA” SIBIU

ANGAJEAZĂ:

- strungari
- frezori
- electricieni
- zidari șamotori
- compresoriști
- magaziner principal
- dactilografe
- muncitori necalificați

Începînd din 20 mai 1969 circulă zilnic autobuze pe următoarele trasee turistice:

— Sibiu — cabana Valea Sadului — Ciupar — Gîtl Berbecului.

— Sibiu — complexul de cabane Crînt.

— Sibiu — cabana Poiana Neamțului.

— Sibiu — I.F.E.T. Bîlea.

Plecarea și reținerea locurilor se face de la Autobuz Sibiu.

Agencia O.N.T. Sibiu și filiala O.N.T. Mediaș oferă următoarele locuri pentru odihnă și tratament în stațiuni după cum urmează:

— Eforie Sud — odihnă 12 zile cu cazare la participare pe toată perioada sezonului.

— Techirghiol — odihnă — vilă — 12 zile 1—12 VI cost 385 lei de persoană; 14 VI, 27 VI, 10 VII, 23 VII, 5 VIII, 18 VIII — cost 499 lei de persoană. — odihnă cabane 12 zile: 27 VI, 10 VII, 23 VII 5 VIII, 18 VIII — cost 486 lei de persoană.

— Odihnă stațiuni de munte pentru luna iunie 1969: Borsec, Lacul Roșu, Cobilița, Păltiniș, Predeal, Sinaia, Sovata, Tuznaș, Balvanos.

— Tratament stațiuni de munte pentru luna iunie 1969: Vilcele, Malnaș, Borsec, Căciulata, Pucioasa, Sîngeorz, Sovata, Amara.

— Tratament pe toată perioada sezonului: Govora, Olănești cu cazare în spațiul particular.

Întreprinderea de locuințe și localuri Sibiu

Piața Unirii nr. 4, telefon 1 37 64

angajează de urgență:

— 1 inginer constructor

— 3 tehnicieni I constructori.

Mica publicitate

Vind Trabant 600 perfectă stare. Sibiu, telefon 1 25 73.

azi...

CINEMA

SIBIU: FACEA: Adio Gringo (orele 9.00; 11.00; 13.00; 15.00; 17.00; 19.00; 21.00); ARTA: Pipete (orele 10.00; 12.00; 14.30; 16.30; 18.30; 20.30); TÎNERETULUI: Astăzi seară mă distrez (orele 10.00; 12.00; 14.30; 16.30; 18.30; 20.30); INDEPENDENȚA: Eșecul colonelului von Rjan (orele 11.00; 14.30; 16.30; 18.30; 20.30); 7 NOIEMBRIE: Rădă vîrșii (orele 10.00; 14.00; 16.00; 18.00 și 20.00).

azi...

MEDIAȘ: PROGRESUL: Pentru în- că putini dolari (orele 9.00; 11.15; 13.00; 15.30; 19.00; 21.15); TÎNERETULUI: Columba, seriile I și II (orele 10.00; 12.30; 20.00); UNIREA: Pe gheata subțire (orele 10.00; 16.00; 20.00); CISNĂDIE: POPULAR: Aventurile lui Tom Sawyer (orele 11.00; 14.00; 16.00; 18.00 și 20.00); AGNITA: 8 MAI: Cumbite (orele 10.00; 12.00; 14.00; 16.00; 18.00 și 20.00); DUMBRĂVENI: 7 NOIEMBRIE: Omul fără pașaport (orele 10.00; 12.00 și 20.00).

azi...

COPSA MICĂ: POPULAR: Casa neliniștită (orele 17.00 și 19.00); BAZNA BAI: Acest pămînt este al meu (orele 17.00 și 19.00); OCNA SIBIULUI: Peste în uniformă (orele 17.00 și 19.00); APOLDU DE SUS: 23 AUGUST: Femeile (orele 17.00 și 19.00).

TELEVIZIUNE

8.00 Deschiderea emisiunii. Gimnastica de dimineață.
8.15 Statul medicului: Abuzul de medicamente.
8.30 De străjă patriei.
8.40 Matineu duminical pentru copii.
10.30 Ora satului.
11.30 Desene animate.
11.45 Concert simfonic.
În program Simfonia a IV-a de Robert Schumann.
12.30 Carnet cinematografic.
13.00 Un nume drag — o melodie.
13.30 Închiderea emisiunii de dimineață.
15.30 Realitatea ilustrată — emisiune magazin.
17.15 Duminică sportivă. Fotbal: Farul — Dinamo București. Transmisie de la Constanța.
19.30 Telemagazin de seară.
20.00 Cîntă Iza, cîntă Mara. Selecțiuni din spectacolul Ansamblului de cîntec și dansuri „Măramureșul” din Bala Mare.
20.30 Film cu trei telen. Destry.
22.00 Seara florilor. Emisiune muzical-coreografică.
23.45 Telesport.
23.15 Închiderea emisiunii.

ANIVERSĂRI

Se împlinește 75 de ani de la nașterea lui Filip Lazăr, compozitor și pianist român (m. 1938).

Cadru din filmul CASA NELINIȘTITĂ care rulează la cinematograful din Copșa Mică.

Hi, urechilă, hi!

Foto: FRED NUSS

Astenii de primăvară

— E limpede. Aveți o astenie.
— Imposibil, doctore! Toată iarna nu am ieșit din casă, nu aveam de unde să primesc, răspunde pacientul.

— În fiecare an la 1 și 8 martie îmi ofereai un cadou. În primăvara asta m-ai neglijat, îmi adămonestează ea soțul.

— Da dragă, dar de fiecare dată aveai grijă să-mi amintești cu un apropos.

— Ei, bine tinere, pe timpul cînd aveam anii dumitale, era o rușine să pierzi un examen.

— Vă cred, domnule profesor, dar atunci nu se descoperise încă astenia...

— Domnule președinte, onorat tribunal! Cer să fiu supus unei comisii medicale de expertiză.

— Pentru care motiv?

— Ca să mi se confirme deficiențele de memorie din ultimele luni.

— Cum poți dovedi?

— Foarte simplu: în loc să depun banii din gestiune la banca, i-am depus pe C.E.C.-ul meu personal.

GH. LIMBEANU

Amalgam antibronșic

Bronșita este una din bolile grele care afectează umanitatea. Ea face ca în fiecare an să se piardă un număr important de zile-muncă și este cauza unei însemnate mortalități.

Savanții englezi în farmacologie, care studiază de 20 de ani efectele medicamentelor asupra microbilor, au ajuns la o formulă în care intră două produse care, utilizate împreună, distrug microbii bronșitei în aproape toate stadiile bolii.

Cei doi farmacologi, doctorii S. Bushby și G. Hitching, au probat medicamentele pe circa 1000 de specii de microbi.

Noul produs contra bronșitei este denumit Septin. El poate fi luat pe cale bucală, putând fi administrat copiilor în doze mai mult sau mai puțin mari, după vîrstă.

Septinul nu este un produs nou; noul constă în combinarea a două produse, deja cunoscute, și care, împreună, vindecă bronșita. Dacă ar fi luate separat, ele nu ar avea nici o influență asupra acestei boli.

Majoritatea medicamentelor folosite până acum împotriva bronșitei aveau ca efect împiedicarea înmulțirii microbilor, ceea ce oprimea dezvoltarea bolii. Se afirmă că în

Septin, fiecare din cele două produse creează separat un fel de blocadă care împiedică microbii de a se alimenta, în așa fel încît mor de inaniție. Dacă microbii scapă de una din blocade, ei vor fi distruși cu siguranță de cealaltă.

În 80 la sută din cazurile care au fost urmărite, vindecarea a fost obținută în decurs de cinci zile. Se afirmă că este posibil să se prepare un Septin special pentru fiecare bolnav. Aceasta înseamnă că medicamentul poate fi utilizat în diferite feluri pentru a distruge microbii care produc aceste boli. Studiile continuă.

O „autostradă” a indienilor Maya

O expediție arheologică a Institutului mexican de antropologie și istorie, condusă de cunoscutul om de știință Victor Segovia Pinto, a descoperit în Peninsula Yucatan o „autostradă” a indienilor maya din antichitate. În cadrul săpăturilor s-a scos la iveală o porțiune de drum antic bătătorit cu maul, realizat după toate canoanele artei construcțiilor; în locurile joase drumul este ridicat

cu ajutorul unor terasamente speciale, iar pe dealuri el este așezat pe deblee artificiale. Șoseaua antică are nu mai puțin de 42 metri lățime, înălțimea automobilelor din zilele noastre ar putea circula pe ea în opt benzi.

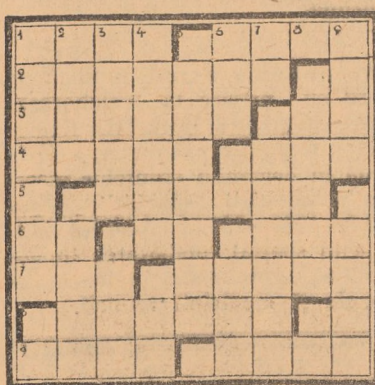
De altfel, este uimitor însuși faptul existenței acestei șosele. După părerea multor oameni de știință nici una din marile civilizații ale Lumii Noi, inclusiv in-

dienii maya nu cunoșteau roata. De la un capăt la altul al uriașelor imperii încălțările erau transportate de animale de povară. Iar pentru acestea probabil că nu merita să se construiască un drum special și încă atât de lat.

cuvinte încrucișate

Destindere

ORIZONTAL: 1. Barbă... falsă! — Mușchi de munte! 2. Gălăgie... mută! 3. Umbra cu combinații! — Vesel la față! 4. Numi-

trec apele — Stă pe... poziție! 5. Aripă de vînt. 6. Bună pe... dos! — Aplecat pe-o parte! — Pe degete. 7. Îndesat cu bunătați! — Se lasă cu chef! 8. Caruță... mai altfel! 9. E în bună dispoziție — Limbă în saramură.

VERTICAL: 1. Îndeosebi la cantina... burlacilor! 2. Trece cu vremea — Pelin de... mai! 3. În urma pașilor! — Lat în spate! 4. Un du-te-vino... fără rost! — Nun mare! 5. De partea cealaltă. 6. Exclamație festivă! — E de calitate! 7. Pere... chiricite! — Cu pe tapet. 8. Boală de ochi! 9. Judecata de apoi! — Simbure periculos!

Dr. N. DEMETRESCU-GIURGEA

Magazin...

Turnul Eiffel a împlinit 80 de ani

Turnul Eiffel, semnul distinctiv al Parisului, a împlinit la 6 mai 80 de ani, și numărul tot mai mare de turiști care vin să-l admire dovedește popularitatea sa crescîndă.

Construirea faimosului turn a fost terminată la 31 martie 1889 de o echipă condusă de arhitectul Jules Eiffel; el a fost inaugurat oficial cinci săptămîni mai tîrziu, la Expoziția internațională de la Paris, pentru care a fost construit.

În ciuda succesului său imediat pe lângă marea public, turnul nu a fost pe placul intelectualilor. O petiție care descria turnul Eiffel ca „inutil și monstruos” și „o rușine pentru Paris” purta semnăturile unor celebrități ca Alexandre Dumas, Guy de Maupassant și Georges Clémenceau.

În cursul expoziției din 1889 turnul care fusese construit de trei ascensoare, a fost vizitat de 1 896 987 persoane, cifră care nu a mai fost depășită pînă în 1963. Dar în anul următor expoziției această cifră a scăzut la 400 000. Între 1900 și 1910, numărul vizitatorilor a fost mai mic de 200 000 și nu a depășit bariera de 1 milion pînă în 1947. Dar de atunci s-a înregistrat o creștere permanentă, și în 1964, anul celei de-a 75-a aniversări a construcției turnului, el a fost vizitat de aproape 2,2 milioane turiști.

Astăzi, turnul Eiffel mai îndeplinește trei funcțiuni principale: ca stație telegrafică, ca turn de televiziune și ca ghid pentru avioane. Un proiect reflector la vârful turnului se rotește în fiecare noapte pentru traficul aerian.

Turnul este în prezent revopsit în vechea sa culoare bronz-maro, dar lucrările vor sîta în cursul sezonului turistic din iunie pînă în septembrie. În afară de modernizarea ascensoarelor, o inovație, de data aceasta negativă, o constituie închiderea platformei superioare a turnului: pînă acum 351 de oameni s-au sinucis aruncîndu-se de pe înălțimea sa amețitoare.

10000 DE OBIECTE ARHEOLOGICE ȘI ETNOGRAFICE GĂSITE ÎNTR-O COLECȚIE PARTICULARĂ

Dr. Imre Bereczki, profesor pensionar, colecționează de 40 de ani amintiri istorice și etnografice în satul său Dávaványa (Ungaria). Printre cele 10000 de obiecte arheologice și etnografice din colecția sa, înregistrată ca „colecție particulară de valoare națională”, se află arme, vase, instrumente

muzicale, îmbrăcăminte și altele, datînd din epoca cuceririi Ungariei și din secolele următoare.

Bereczki se poate mîndri că posedă cea mai mare colecție de fotografii de costume naționale, care se compune din 10000 exemplare, reprezentînd costume purtate de aproape un secol de bărbații și femeile din Ungaria. Unele fotografii înfățișează bărbații din Dávaványa purtînd plete, fete și femei cu rochii bogat brodate, îmbrăcate peste numeroase fuste etc.

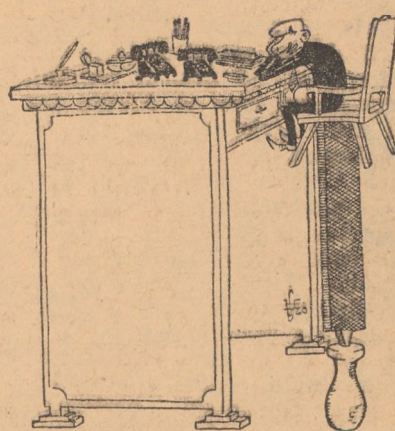
Pantaloni interzis prin lege?

Deși la ora actuală pantalonii ocupă primul loc în moda feminină, ei sînt interziși în Franța prin legea de la 16 brumar al anului IX, care continuă să fie în vigoare. Deci, femeile n-ar trebui să poarte pantaloni, și cu atît mai puțin amuzantul „talor-pantalon” — reclama nr. 1 a marilor creatoare de modele. Singura soluție ar fi obținerea în acest scop a unei autorizații de la prefectură, așa cum au procedat odinioară Georges Sand și Roza Bonheur.

Pentru a-și menține neîntirbită autoritatea, Napoleon, al cărui Cod Civil a suferit destule modificări în favoarea emancipării femeilor, a respins categoric această „travestire” a femeii, legiferînd interzicerea portului pantalonilor de către femei, lege care a rămas neschimbată pînă în zilele noastre. O singură excepție a fost admisă în 1909 — în cazul mersului pe bicicletă.

Sociologii au observat că, de-a lungul secolelor, portul pantalonilor a constituit în permanență un principal subiect de neînțelegere între femei și bărbați. Fiind considerat un simbol al libertății în Evul Mediu (potrivit proverbului care circula pe vremea aceea „cel ce poartă pantaloni, libertate are”), femeile au încercat de nenumărate ori să-l adopte, iar unele au făcut-o fără să-și pună prea multe probleme, chiar dacă ele se numeau Christina a Suediei, Ecaterina cea Mare sau Madame de Pompadour.

Dar fanteziile modei nu vor să-și lase seama de astfel de restricții. Că de la fustele pînă la glezne s-a trecut la minijupe, mai treacă-meargă... Dar cînd fusta însăși a fost desființată, fiind înlocuită cu pantalonii de cele mai nastrușnice forme, începi să te întrebi dacă bărbații vor rămîne în continuare, la fel de consecvenți...

EFFECTUL PILEI...
Desen de VIOREL SANDU

Știați că...

CHIMIȘTII americani au reușit să obțină benzină din hîulă, care revine, cu mult mai ieftin decît benzina obținută din țitei?

BĂSTINAȘII australieni pot arunca bumerangul la o distanță de 225 m? Aceasta reprezintă cea mai mare depărtare străbătută vîndată de un obiect aruncat de mîna omului.

UN GRUP de ingineri din R.S.S. Gruzină a construit tractorul „T-50 K” care se poate deplasa în locuri greu accesibile și poate efectua tot felul de lucrări agricole și de construcții rutiere?

FLUVIILE și riurile din Africa furnizează 40 la sută din întreaga energie hidroelectrică de pe glob, în timp ce Asia îl revine 17 la sută, iar Europei Occidentale numai 2,5 la sută?

ÎN U.R.S.S. s-a construit un aparat pentru prelucrarea magnetică a apei? Acesta se conectează la canalul de alimentare cu apă și sub acțiunea impulsului magnetic, apa se purifică de sărurile pe care le conține.

ÎN ANUL 1975 se va termina construcția Orașului științei situat în apropiere de Tokio? Aici se vor cere 40 de laboratoare diferite, în care vor putea lucra 52.000 de oameni de știință și cercetători japonezi.

POTRIVIT ultimelor date statistice ale F.A.O. (Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură) producția de produse alimentare a crescut în întreaga lume în anul 1967 cu trei la sută?

ÎN INDONESIA au fost introduse noi reșuri de ortografie care vor simplifica limba indoneziană și o vor face mai accesibilă pentru folosirea ei în știință? Noul sistem de ortografie aproprie limba indoneziană de cea malayeză.

ÎN R.F.G. prin diferite mutații genetice a fost creat un nou soi de ciuperci de dimensiuni unei verze mari și care au un bogat conținut de proteine și vitamine valoroase?

UN VITEL cu două capete s-a născut la Magratal în provincia toscană Massa Carrara? Nu este însă sigur dacă el va supraviețui. Pînă acum vitelul soarbe cu un bot laptele, dar nu-l înghite ci îl evacuează prin al doilea bot.

Programul săptămînal al televiziunii

LUNI, 19 MAI

17.30 Telex TV.
17.35 Lumea copiilor. Cutia cu surprize cu Daniela și Aschiluta.
17.50 Limba franceză. Lecția 59.
18.15 Pentru pionieri și scolare.
18.45 „Bună dimineață, roare”. Muzică corală interpretată de corul ansamblului „Perineta”.
19.00 Teleserial de seară.
19.30 Ateneul tîrîrețului.
20.00 Roman folcloric: Lunga vară fierbinte (III) după William Faulkner.
20.50 „Stiute și inedite”. Recital instrumental.
21.05 Între metronom și cronometru — emisiune-concurs. Tema: „Mari orase ale Europei” și „Fotbal românesc”.
22.05 Publicitate.
22.10 Cadran — emisiune de actualitate internonațională.
22.30 Cong.
22.50 Teleserialul de noapte.
23.00 Închiderea emisiunilor.

MĂRTI, 20 MAI

17.30 Telex TV.
17.35 Lumea copiilor. Lăcrăvăniile lui Păiș-Albă.
17.50 Limba engleză. Lecția 58.
18.15 Pentru scolare: Vă place muzica?
18.45 Tîrîre de la Abrud. Melodii populare.
19.00 Teleserialul de seară.
19.30 Din lumea științei.

20.00 Seară de teatru: „Oameni și soareci” — de J. Steinbeck.
21.30 Prim plan: Tudor Mușatescu.
21.50 Mic concert.
22.25 Itinerar european. Cu Michel Butor pe urmele lui V. Hugo.
22.45 Teleserialul de noapte.
23.00 Închiderea emisiunilor.

MIERCURI, 21 MAI

10.00 Limba franceză — Lecția 59 (reluare).
10.30 Limba engleză. Lecția 58 (reluare).
11.00 Ce-ai dori să revădești? Vă prezentăm spectacolul de teatru: Unchiul Vanja.
12.50 Închiderea emisiunilor de dimineață.
13.30 Telex TV.
13.35 Limba germană. Lecția 56.
17.00 Fotbal: Rapid — Steaua. Cupa României (efectuări de finală).
19.00 Teleserialul de seară.
19.30 Asepele de la vola masculin: Steaua — Spartak Brno.
20.00 Teleserialul de seară.
20.30 Cupa Campionilor Europeni.
21.30 Tineri interpreți de muzică populară.
21.45 Tribuna economică. Pe șantier, industria ușoară aro... „gretuți”.
22.00 Teleserialul de seară. Visuri de femeie.
22.30 Reflector. Pe urmele emisiunilor transmise.
22.45 Teleserial. Viena.
22.50 Dialog cu telespectatorii.
23.00 Apariții noi și probleme vechi la Editura Minicodului.
23.45 Teleserialul de noapte.
23.50 Închiderea emisiunilor.

JOI, 22 MAI

10.00 Limba germană. Lecția 56 (reluare).
10.30 Pentru elevi. Consultativ la fizică (cl. a XII-a). Tema: Energia nucleară.
11.00 Ce-ai dori să revădești? Filmul artistic: „Premiere strict secrete”.
12.25 Închiderea emisiunilor de dimineață.
17.30 Telex TV.
17.35 Lumea copiilor. Povestea lui Cip-palese. Povestea Ștefan Clubotă-rasii, artist al poporului.
18.15 Studioul pionierilor la... Constanța.
18.45 Interpretul preferat. Violonistul și dirijorul Ionel Buditeanu.
19.00 Teleserialul de seară.
19.30 Seară de teatru: Richard al III-lea de William Shakespeare.
21.30 Avangardieră.
21.40 Transfocator.
22.00 Publicitate.
22.05 Arte frumoase.
22.20 „Zi-i din cobză și cavai” — muzică populară instrumentală.
22.35 Antologie lirică. Versuri de Nina Cassian și Cicerone Theodorescu.
22.50 Filmuri argentinene.
23.15 Teleserialul de noapte.
23.25 Închiderea emisiunilor.

VINERI, 23 MAI

10.00 Limba rusă. Lecția 57 (reluare).
10.30 Pentru elevi. Consultativ la matematică (cl. VIII). Tema: Probleme recapitulative de geometrie.

Frunze sățioase

În India se știe de mult că frunzele plantei kalirkanda taie pofta de mîncare. Origine mîncîncă aceste frunze are a senzație de sațietate. Membrii castei „intan-gibililor”, care sînt nevoiți din cauza foametei să revădească foartă des la acest surrogat, l-au denumit „înselarea stomacului”.

Oamenii de știință au studiat acțiunea sucului acestei plante și au constatat că el nu posedă nici o proprietate nutritivă, dînd doar iluzia că ești sătul. Unele firme de preparate farmaceutice din Europa și America intenționează să utilizeze „frunzele sățioase” pentru fabricarea unui medicament pentru slăbire.

actualitatea internațională

Liban

Criza politică persistă

Beirut 17 (Agerpres). — Criza politică libaneză, reactualizată o dată cu demisia cabinetului condus de Rashid Karamé, continuă, și nici un element nu pare să indice că ea ar putea fi soluționată într-un viitor apropiat.

La Beirut continuă consultările dintre Rashid Karamé și reprezentanții ai unor organizații și grupări politice de orientări diverse pentru a sonda posibilitatea formării unui nou guvern. Obiectul principal al convorbirilor, menționează agențiile de presă, îl constituie încercarea de a se defini o poziție comună a acestor grupări față de mișcarea de rezistență palestiniană. În acest sens se așteaptă adunarea generală a Alianței tripartite, o organizație care grupează trei partide politice libaneze.

Campania electorală din Franța

Declarația radiodifuzată a lui Alain Poher

Paris 17 (Agerpres). — „Dacă voi fi ales va trebui să se ajungă la formarea, cu oameni capabili, a guvernului care va înfrunta cea mai mare majoritate în țară. O dată format, acest guvern va prezenta Adunării naționale proiecte și un program, iar Adunarea își va prelua responsabilitățile sale”, a declarat vineri seara la postul de radio „Europa 1” Alain Poher, președintele interimar și candidat la alegerile prezidențiale de la 1 iunie. Alain Poher a subliniat că va face totul pentru a evita dizolvarea actualului parlament pentru că, a precizat el, „trebuie mai întâi să se lucreze pentru a pune țara în acțiune”. El a refuzat să precizeze numele eventualului său prim-ministru, mulțumindu-se să declare doar că el este „candidatul unității și al reconcilierii”.

Referindu-se la problemele de politică externă, Alain Poher a subliniat că este „un european convins”, dar că aceasta nu înseamnă că ar fi favorabil unei

Încheierea sesiunii de la Lusaka a Comitetului O.N.U. pentru decolonizare

Lusaka 17 (Agerpres). — În capitala Zambiei, Lusaka, și-a încheiat lucrările sesiunea Comitetului O.N.U. pentru decolonizare — Comitetul celor 24 — care se desfășoară succesiv în diverse capitale africane. Luind cuvântul în cadrul dezbaterilor generale asupra problemei rhodesiene, reprezentanții Bulgariei, Poloniei, Tanzaniei, Etiopiei și ai altor țări au subliniat că întreaga responsabilitate pentru situația gravă existentă în Rhodesia care amenință pacea și securitatea în această regiune a lumii, revine Angliei, care nu a luat măsuri hotărâte împotriva regimului ilegal al lui Smith.

În cadrul dezbaterilor s-a relevat, de asemenea, că situația din Rhodesia nu poate fi examinată decît în contextul situației generale din sudul Africii, unde cu sprijinul

unor țări occidentale regimurile din R.S.A., Rhodesia și colonialiștii portughezi au reușit să creeze o „alianță” militară, îndreptată spre subminarea forțelor progresiste din întreaga Africă.

Luind cuvântul la sedința finală a comitetului, ministrul afacerilor externe al Zambiei, E. Mudenda, și-a exprimat speranța că lucrările Comitetului din capitala Zambiei, aflată în apropierea frontierelor cu regimurile rasiste, a dat posibilitate participanților să se convingă de hotărârea popoarelor din R.S.A., Rhodesia, Namibia, Angola și Mozambic de a lupta pentru libertatea și independența lor pînă la victoria finală.

Ministrul a încredințat pe membrii comitetului că „Zambia va sprijini și pe viitor mișcarea de eliberare națională din Africa și va contribui la eliminarea definitivă a colonialismului de pe continentul negru”.

Participanții la sesiunea Comitetului celor 24 vor pleca la Dar Es Salaam unde vor continua lucrările acestui forum.

Noi elemente la diferendul americano-peruvian

Lima 17 (Agerpres). — Autoritățile peruviene au anunțat sechestrarea unei nave nord-americane de pescuit, „Western King”, care a fost surprinsă în apele teritoriale ale țării. Nava a fost adusă în portul Talara, ambasada S.U.A. din Lima fiind informată despre acest incident.

Este pentru a treia oară, în cursul acestui an, cînd nave nord-americane de pescuit au fost sechestrate pătrundînd în apele teritoriale peruviene.

Pe de altă parte, agenția Associated Press relatează din Washington că Statele Unite au suspendat în tăcere ajutorul militar acordat Republicii Peru în semn de represalii pentru sechestrarea navelor de pescuit nord-americane. Oficialitățile guvernamentale au

ORIENTUL APROPIAT

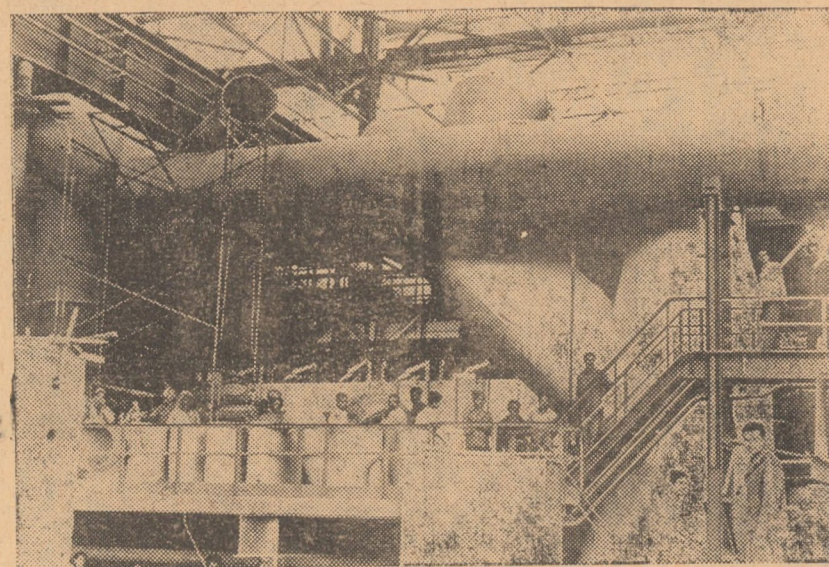
Noi incidente iordaniano-israeliene

Amman 17 (Agerpres). — Anunțînd noi incidente în regiunea podurilor Mandassa, Damia și Allenby, purtătorul de cuvînt iordanian a subliniat că responsabilitatea schimbului de focuri revine forțelor israeliene aflate în această zonă. După cum înțormea, agenția France Presse, purtătorul de cuvînt iordanian a declarat, în același timp, că șase avioane israeliene au violat spațiul aerian iordanian, în regiunea Karak. În urma intervenției artileriei antiaeriene, acestea au fost obligate să se reîntoarcă la bazele de plecare.

Tel Aviv 17 (Agerpres). — Regiunea podului Mandassa, din Valea Iordanului, a fost din nou teatrul unor incidente, care, așa cum declară un purtător de cuvînt israelian, au izbucnit în urma deschiderii focului de către forțele iordaniane. Unități iordaniane de artilerie și tancuri au deschis focul, de asemenea, în zona podurilor din Damia și Allenby. Forțele israeliene au ripostat. Agenția France Presse, care transmite această știre subliniază că în comunicatul dat publicității la Tel

Aviv nu se menționează nimic despre acțiunea unor avioane israeliene deasupra teritoriului iordanian.

Cairo 17 (Agerpres). — Agenția France Presse, citind postul de radio Cairo, anunță că reprezentantul permanent al R.A.U. la Națiunile Unite a adresat președintelui Consiliului de Securitate o notă în care se atrage atenția asupra „gravității situației din sectorul de nord al Canalului de Suez”. În notă se afirmă că Israelul își întărește fortificațiile sale în această zonă și le dotează cu arme ofensive.

R.A.U. Vedere parțială a Uzinelor siderurgice din Helwan — centru industrial de la sud de Cairo.

„Venus-6” a ajuns cu succes pe Venus

Moscova 17 (Agerpres). — Stația automată sovietică „Venus-6” a atins suprafața planetei Venus, încheind astfel un zbor de mai multe luni. Stația a pătruns în atmosfera planetei la aproximativ 300 km de altitudine de la care a pătruns vineri stația „Venus-5”.

Aparatul de coborîre al stației „Venus-6” a străbătut atmosfera timp de 51 de minute, efectuînd și transmisiuni pe Pământ măsurători ale caracteristicilor atmosferei lui Venus. Pentru prima dată, cercetările caracteristicilor atmosferei planetei Venus au fost efectuate simultan din două zone ale acesteia.

Stația „Venus-6” a depus pe planetă un fanion cu chipul lui Lenin și stema U.R.S.S. În decursul întregului zbor, care a durat peste patru luni, sistemele de bord și aparatul științific ale celor două stații interplanetare au funcționat impecabil.

În cursul zborului, stațiile automate „Venus-5” și „Venus-6” au efectuat cercetări importante asupra proceselor fizice care au loc în spațiul interplanetar.

În acest timp, de pe „Venus-5” au fost transmise 73 de emisii-radio, iar de pe „Venus-6” — 63.

În timpul călătoriei stațiilor au fost asigurate regimul de temperatură necesar în compartimente, orientarea permanentă a bateriilor spre Soare, iar în timpul emisiilor-radio orientarea antenelor parabolice cu directivitate mare spre Pământ.

Aparatele de coborîre ale celor două stații au pătruns în atmosfera planetei, după cum s-a stabilit, în partea întinsească a planetei. În cursul coborîrii, aparatul științific a măsurat presiunea, densitatea, temperatura și compoziția chimică a atmosferei planetei Venus.

• După ciocnirile din ultimele zile, calmul se restabilește treptat la Kuala Lumpur. Simbătă dimineață n-a mai fost semnalat nici un incident serios, interdicțiile de circulație au fost parțial ridicate, iar populația a putut să-și părăsească locuințele pentru a-și face cumpărăturile cotidiene.

Ultimul bilanț al incidentelor, dat publicității sîmbătă, menționează că 100 de persoane au fost ucise, 334 rănite; 39 de case au fost incendiate și 100 de vehicule au fost distruse sau avariate. De asemenea, se apreciază că peste 600 de persoane ar fi fost arestate.

• Pentru prima oară în ultimele trei săptămîni, la Belfast au reîzbucnit incidentele între catolici și protestanți. Poliția a intervenit, arestînd trei persoane. Cinci polițiști au fost răniți.

COORDONATE

- Malaezia: pași spre acalmie
- Doleanța lui M. Laird
- Oportunitatea unui embargo
- Grave incidente în Corrientes

UNIVERSALE

• Ministrul apărării al S.U.A., Melvin Laird, s-a pronunțat împotriva reducerii bugetului militar american. El a declarat că nu recomandă „reducerea cheltuielilor militare în actualele conflicte ale lumii moderne”. Chiar dacă vom reuși să rezolvăm conflictul din Vietnam, a spus Laird, bugetul militar nu trebuie redus.

Bugetul militar al S.U.A. pe anul fiscal 1969/1970, este de 77,9 miliarde dolari.

• Adunarea Consiliului european a aprobat o rezoluție prin care cere instituirea unui embargo asupra livrărilor de arme în Nigeria.

Rezoluția deplînge faptul că războiul din Nigeria a intrat în cel de-al treilea an. În rezoluție se afirmă că, deși conflictul nigerian este o problemă africană, națiunile europene ar avea o responsabilitate morală față de el.

• Grave incidente s-au produs vineri în centrul universitar Corrientes (Argentina) după ce studenții au manifestat pe străzile principale ale orașului în semn de protest împotriva mării cu peste 50 la sută a costului meselor la cantine. Poliția a folosit arme de foc, bastoane de cauciuc și grenade cu gaz lacrimogen pentru a împășia pe studenți. În cursul ciocnirilor un student a fost ucis, 24 au fost răniți, dintre care șase de gloanțe, și alți 25 au fost arestați.

În același timp, numeroase organizații sindicale au dat publicității declarații de protest împotriva sporiilor cu 25 la sută a tarifulor la transporturi și a prețului benzinei.

• La Berlin a fost semnat un acord cu privire la colaborarea dintre Republica Socialistă România și Republica Democrată Germană în domeniul științelor medicale și ocrotirii sănătății pe perioada 1969—1970. Acordul prevede în special colaborarea în domeniile gerontologiei, igienei comunale și medicinei muncii.

BERLINUL OCCIDENTAL. Mai multe sute de ucenici din industria automobilelor și tineri muncitori din alte ramuri industriale au participat la o demonstrație în Berlinul de vest. Ei au protestat împotriva metodelor de exploatare folosite în fabrici care afectează în mod special cadrele tinere, care sînt lipsite de ajutor profesional și social.

În foto: Aspect de la demonstrație. Pe pancartă se poate citi: „progres da, exploatare nu!”

Plenara C. C. al P. C. Peruvian

Lima 17 (Agerpres). — La Lima s-au încheiat lucrările plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Peruvian consacrate analizei situației din țară. Plenara a dezbătut probleme legate de înnălbirea situației economice, creșterea costului vieții și sporierea somajului. Participanții la lucrări au stabilit liniile directoare ale mobilizării maselor muncitoare pentru îndeplinirea programului stabilit de cel de-al V-lea Congres al Partidului Comunist. Sarcinile concrete ale comunistilor peruviene, se subliniază în hotărârile plenare, constau în mobilizarea tuturor forțelor democratice într-un front unit în lupta pentru înnălbirea nivelului de trai și a apărării drepturilor celor ce muncesc.

Marea aventură a lui „Ra”

Portul marocan Safi a cunoscut simbătă unul din cele mai însemnate evenimente ale istoriei sale. În prezența a mii de locuitori a avut loc lansarea la apă a ambarcațiunii, construită din papirus, la bordul căreia temerarul explorator norvegian, Thor Heyerdahl, în fruntea unui echipaj alcătuit din șase persoane, va încerca pînă la cîteva zile să străbată apele Oceanului Atlantic, pentru a confirma în felul acesta faptul că anticii locuitori ai țărmului african au reușit să atingă, în urmă cu mii de ani, continentul american.

„Nava din hirtie”, cum i se mai spune acestei ambarcațiuni originale, a fost botezată „Ra” după numele zeului soarelui la vechii egipteni. Ea are o lungime de 17 metri, o lățime de 5,20 metri, este prevăzută cu o „colibă”, construită tot din papirus, care va adăposti pe navigatori, o barcă de salvare din cauciuc, un generator electric pentru camera de luat vederi submerine și un post emițător-receptor de radio.

Cîteva similitudini bizare

„Dintotdeauna m-a pasionat originea și evoluția vieții în regiunile izolate ale globului” — a de-

clarat Heyerdahl într-un recent interviu acordat revistei „Paris Match”. „Nava care va traversa Atlanticul în voia vînturilor și a curenturilor ar fi putut fi construită și în urmă cu 5.000 de ani. „Ra” este replica exactă a „bărcilor din trestie” a vechilor egipteni — a explicat el.

Ideea efectuării acestei călătorii neobișnuite i-a venit exploratorului norvegian după ce, în cursul pelerinărilor sale prin diferite regiuni ale lumii, a constatat cu surprindere că în ciuda distanțelor enorme, s-au perpetuat, de-a lungul secolelor ambarcațiunile de tipul „bărcii din hirtie”. În 1952, în Anzii boliviene, Heyerdahl a văzut desenele unor nave avînd forma unei semilune, prevăzută cu punte dublă. Această „barcă din trestie” îi uluise pe conchistadorii spanioli cînd au atins țărmurile Perului după ce au străbătut jungla ecuadoriană. Ele puteau imbarca 35 de oameni și prezentau un echilibru perfect în fața celor mai mari valuri. În același an, exploratorul a văzut, cu proprii ochi, o ambarcațiune de acest fel pe lacul Titicaca, leagănul culturii incașe. Ea avea o lungime de 40 de metri, semăna cu o lebădă în apă și era construită din trestie. De altfel descendenții incașilor păstrează în

legendele lor amintirea unei invazii de către oameni blonzi și bărborși pe care i-au numit „vira-cochas” veniți de pe un alt continent în urmă cu mii de ani.

Nu mică a fost surpriza lui Heyerdahl cînd, în 1956, aflîndu-se în Insula Paștelui din Oceanul Pa-

Pe glob

cific a descoperit pe pereții unor peșteri desene care înfățișau „bărcile din trestie”. Au fost găsite și figurine din piatră reproducînd același tip de ambarcațiune, dar dotate cu o pînză. În Insula Paștelui, deși situată la mari distanțe de lacul Titicaca, se construiesc și astăzi, din timpuri străvechi ambarcațiuni de acest tip. Aceeași ambarcațiune poate fi înfîlțită în Oceania și Egipt ca și pe lacul Ciad. Thor Heyerdahl a ajuns la concluzia că apariția bărcilor de același tip și construite din materiale foarte asemănătoare în diferite regiuni ale Pămîntului, este o dovadă a unei migrații a

popoarelor încă din timpurile cele mai îndepărtate. Aceasta vrea să demonstreze el cu prilejul călătoriei pe ambarcațiunea „Ra”.

Construcția vasului

În 1966 exploratorul norvegian a plecat în Republica Ciad unde, în satul Bol, aparținînd tribului Buduma, situat în apropierea lacului Ciad, a descoperit bărci construite din papirusul de care vechii egipteni îl foloseau pentru fabricarea hirtiei. Asigurîndu-și cunoștințele a trei băștinași, specialiști în construcția unui asemenea tip de ambarcațiune, exploratorul și-a instalat șantierul în Egipt, pe nisipul din apropierea piramidei a III-a. Papirusul, în cantitate de 12 tone și avînd o lungime între 5—6 metri, a fost adus din Etiopia unde crește din abundență în jurul lacului Tana, la izvoarele Nilului albastru și lîngă lacul Zwai, la sud de Addis Abeba. În luna februarie a.c. terenul a fost pregătît, au sosit 500 de baloturi de papirus și după unele peripeții au venit și cei trei constructori din Ciad. Într-adevăr, aceștia, Mussa, Omar și Abdoulaye, au fost suspecți de autoritățile din Ciad că ar avea legături cu o rețea de traficanți de sclavi deoarece primiseră, prin cecuri, sume de bani din partea lui Heyerdahl pentru a pleca la Cairo. Ei au fost arestați și elibe-

rați numai după intervenția O.N.U. care a fost sesizată de explorator.

Construcția ambarcațiunii „Ra” s-a încheiat la 29 aprilie. Sute de tineri atleți egipteni au tras-o pe nisip, pe distanță de un kilometru, pînă a ajuns la șoseaua cea mai apropiată unde a fost urcată pe o imensă remorcă. De acolo „Ra” a fost dusă la Alexandria, a fost imbarcată pe cargonbotul suedez „Sagaholm” pînă la Tanger unde, din nou cu ajutorul unei remorci, a ajuns simbătă în portul Safi. În temerara expediție, Heyerdahl va fi însoțit de americanul Norman Baker, avînd funcția de navigator, Abdoulaye Djibrine (Ciad) constructor, egipteanul Georges Sourial, specialist în papirus, mexicanul Ramon Bravo, campion olimpic la natație care va turna filme submarine, italianul Carlos Mauri, explorator al Antarcticii și medicul sovietic Iuri Alexandrovici Cenkevici. După încărcarea alimentelor, apei, a diverselor aparate, la bordul lui „Ra” va fi înălțat pavilionul Organizației Națiunilor Unite, simbol al colaborării pasnice între oamenii din țările și continentele lumii și va fi dat startul într-una din marile aventuri nautice ale secolului nostru, comparabilă epocii moderne a avioanelor supersonice și a legendelor corăbiilor și galerelor secolului trecut.

I. RETEGAN.